Gemeente Amsterdam

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Amsterdam.

Nr. 101657

29 oktober 2015

Vaststellen nota Beleidsregels bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen (BRP)(3B, 2015, 216)

Afdeling 3B

Nummer 216

Publicatiedatum 26 oktober 2015

Onderwerp

Vaststellen nota Beleidsregels bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen (BRP)

Burgemeester en wethouders van Amsterdam

Brengen ter algemene kennis dat zij in hun vergadering van 28 april 2015 hebben besloten:

1. Kennis te nemen van de Nota van Beantwoording op de ingekomen inspraakreacties op de Conceptnota Beleidsregels bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen (Wet BRP). De belangrijkste punten in de reactie zijn:
   a. bij de uitvoering moet speciale aandacht zijn voor kwetsbare groepen zoals dak- en thuislozen, personen die op de vlucht zijn voor eerwraak en huiselijk geweld;
   b. er moet goede informatie beschikbaar zijn voor burgers over hun verplichtingen en de sanctie bij niet-nakoming om boetes te voorkomen;
   c. bijzonder aandacht bij de uitvoering voor burgers met schuldenproblematiek;
   d. de evaluatie van de pilot;

2.

In te stemmen met:

a. de Nota Beleidsregels Bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen (BRP) waarin het college aangeeft op welke wijze van de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete gebruik wordt gemaakt in geval van niet-nakoming van verplichtingen uit de Wet basisregistratie personen (Wet BRP).
b. de verwerking van volgende wijzigingen na de inspraak:

Op pagina 15 van de Beleidsregels, paragraaf 5.1 worden extra zinnen toegevoegd, opdat duidelijk is waar de nadere kaderstelling plaatsvindt en hoe de inhoud daarvan aan de burger kenbaar gemaakt wordt. Het gaat om de volgende zinnen:

“In de werkprocessen worden nadere kaders gesteld aan de wijze van boete oplegging. Centrale bijhouding van werkprocessen vindt plaats (…)” en “Voor zover voor de burger van belang wordt de inhoud van het beleid gepubliceerd op: www.amsterdam.nl/basisregistratiepersonen.”

Op p. 15 van de Beleidsregels, paragraaf 5.1 wordt een voetnoot geplaatst bij vermelding van het Handboek Burgerzaken Amsterdam. De tekst van de voetnoot luidt: ‘Het Handboek Burgerzaken Amsterdam is een digitaal handboek voor alle burgerzakenmedewerkers in de gemeente Amsterdam. In het handboek wordt de relevante wet- en regelgeving voor burgerzaken behandeld en staan de werkprocessen en het uitvoeringsbeleid voor burgerzaken uitgewerkt.’

Op p. 6 van de Beleidsregels onder paragraaf 2.2.1 wordt de zin ‘in een spotje, dat onder meer te zien is in het openbaar vervoer, waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven’ gewijzigd door: de woorden ‘dat onder meer te zien is in het openbaar vervoer’ te schrappen. De reden hiervan is dat vertoning in het openbaar vervoer relatief duur is.

Op p. 7 van de Beleidsregels onder paragraaf 2.3.2. wordt bij de term ‘risicokaart’ de volgende voetnoot geplaatst: ‘De risicokaart maakt deel uit van het werkproces van de gemeente bij het behandelen en onderzoek van verhuizingen. De risicokaart is opgenomen in het Handboek Burgerzaken Amsterdam,

waarin de werkprocessen en het uitvoeringsbeleid op het gebied van burgerzaken van de gemeente Amsterdam beschreven staan.'

Op p. 19 van de Beleidsregels is paragraaf 6.4 toegevoegd over effectmeting van de publiekscampagne; in samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek zal een 0-meting en een 1-meting worden gedaan.

3.

Het starten van een pilot door de rve Basisinformatie waarbij gedurende de periode van een half jaar van 1 juni 2015 tot en met 30 november 2015 voor een beperkt aantal overtredingen het boetebeleid zal worden toegepast, zoals in de Beleidsregels omschreven:

- niet voldoen aan de adresaangifteplicht;
- niet verstrekken van informatie tijdens een adresonderzoek;
- handelen als gelegenheidsgever (iemand die bewust toelaat dat een andere persoon die daar niet woont, zich onrechtmatig inschrijft op het adres);
- niet overleggen van brondocumenten;

4.

De burgemeester te machtigen, indien nodig,de pilot te verlengen voor de duur van maximaal een half jaar.

Burgemeester en wethouders voornoemd,

A.H.P. Van Gils, secretaris E.E. van der Laan, burgemeester

Bijlage 1

Nota van beantwoording inspraak Beleidsregels bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen(BRP)

Een preventief instrument ter ondersteuning van een betrouwbare Basisregistratie Personen

Inhoud

1. Inleiding

Wettelijke grondslag bestuurlijke boete

Op 6 januari 2014 is de Wet Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA) vervangen door de Wet basisregistratie personen (Wet BRP). In artikel 4.17 Wet BRP is de bepaling opgenomen dat er een bestuurlijke boete opgelegd kan worden door het college als de burger niet aan zijn verplichtingen van deze wet voldoet of als hij handelt als een gelegenheidsgever. De gemeente Amsterdam gaat de bestuurlijke boete BRP invoeren, zoals geformuleerd in de nota Beleidsregels bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen (BRP). De inspraakprocedure heeft plaatsgevonden van 24 februari tot en met 17 maart 2015. De resultaten en de reacties hierop vindt u in deze nota van beantwoording.

Onderwerpen van inspraak

De gemeente heeft vier onderwerpen voorgelegd aan de hand waarvan reacties kunnen worden gegeven, namelijk:

D.Doelstelling van de boete

De bestuurlijke boete moet een prikkel zijn voor burgers om te voldoen aan de verplichtingen die men heeft ten aanzien van de BRP

H.Hoogte van de boete

De boete bedraagt volgens de wet maximaal 325 euro. De gemeente Amsterdam stelt twee boetes vast, namelijk een standaardboete van 240 euro en een maximale boete van 325 euro. Paragraaf 3.5.3 van de beleidsregels beschrijft de vaststelling van de boete voor de verschillende overtredingen.

C.Communicatie

Om de boete een preventieve werking te geven is communicatie een belangrijke inzet. In de communicatie wordt onderscheid gemaakt tussen algemene voorlichting gericht aan alle Amsterdammers en specifieke communicatie gericht aan burgers die verplichtingen niet nakomen. Om doelgroepen te bereiken wordt een publiekscampagne opgezet, waarbij ook intermediairs een belangrijke rol zullen spelen. De communicatieaanpak staat beschreven in paragraaf 6.2 van de beleidsregels.

O.Overige opmerkingen

Wijze van behandeling reacties op inspraakprocedure in deze nota

In deze nota worden de reacties op de inspraakprocedure als volgt behandeld. Hieronder vindt u eerst algemene informatie over de ingekomen reacties, zoals aantallen en soorten reacties onderverdeeld naar de vier onderwerpen waarop inspraak mogelijk was.

In paragraaf 2.1 vindt u antwoorden op de reacties per onderwerp gesystematiseerd. Per reactie is aangegeven op welke insprekers het college reageert en of de reactie leidt tot een aanpassing van de beleidsregels en zo ja, welke aanpassing. In paragraaf 2.2 is te vinden of en zo ja, welke wijzigingen doorgevoerd worden in de beleidsregels naar aanleiding van de inspraak. De ingezonden reacties worden ter inzage gelegd.

Reacties inspraak in het algemeen

In totaal hebben twaalf personen ingesproken, elf particulieren en één namens een organisatie. Niet alle insprekers hebben op alle onderwerpen gereageerd. Daarom hieronder een overzicht van het aantal reacties per onderwerp.

Onderwerp Inhoud onderwerp Aantal reacties Geen reacties

D Doelstelling bestuurlijke boete 11 1

H Hoogte boetes 10 2

C Communicatie 7 5

O Overige opmerkingen 6 6

De reacties op de verschillende onderwerpen zijn onder te verdelen in ‘(helemaal) mee eens’, ‘(helemaal) mee oneens’ en ‘mee eens en mee oneens’. Hieronder vindt u een overzicht van deze onderverdeling.

Inhoud onderwerp (Helemaal)

mee eens (Helemaal) mee

oneens mee eens en

mee oneens Aantal reacties

Doelstelling bestuurlijke boete 3 3 5 11

Hoogte boetes 2 6 2 10

Communicatie 3 3 6

Overige opmerkingen 4 2 6

2. Inspraakreacties met antwoord
2. 1 Reacties op insprekers

Doelstelling van de boete (D)

D1. In het beleid is onvoldoende rekening gehouden met kwetsbare groepen in de samenleving. Voor deze groepen mensen kan het niet als prikkel werken.

Door de insprekers worden als voorbeelden onder andere genoemd: daklozen, mensen die op de vlucht zijn voor eerwraak, huiselijk geweld, mensen die niet beschikken over een verblijfsdocument.

Ten aanzien van daklozen erkent het college dat dit een moeilijk bereikbare groep is. Daarom is er ook een nauwe samenwerking met instellingen die zorgen voor een briefadres voor deze personen, zoals Hulp voor Onbehuisden-Querido (HVO-Q). Binnen dit samenwerkingsverband is er vaak overleg tussen Basisinformatie en HVO-Q. Het college stelt voor dat er binnen dit samenwerkingsverband nadere afspraken gemaakt worden tussen de briefadresgevers (zoals HVO-Q en onze afdeling Inkomen) en de afdeling Basisinformatie over de inschrijving van deze groep en over de informatievoorziening van deze instellingen aan daklozen en aan de afdeling Basisinformatie.

Voor een aantal kwetsbare groepen zijn al procedures om te zorgen dat ze veilig ingeschreven kunnen worden. Zo kunnen slachtoffers van huiselijk geweld ingeschreven worden op een briefadres bij een Blijf-van-Mijn-Lijfhuis.Voor burgers die tijdelijk geen woonadres hebben na ontruiming bestaat de mogelijkheid om ingeschreven te worden op een briefadres. Personen zonder rechtmatig verblijf mogen niet ingeschreven worden in de BRP. Daarom zijn zij dan ook niet in overtreding en wordt hen geen boete opgelegd.

Reactie op inspreker (s) 1,8

Wijziging beleidsregels Niet in de beleidsnota, wel na vaststelling beleid: overleg tussen Basisinformatie en HVO-Q, onze afdeling Inkomen over de inschrijving van deze groep, de consequenties van de bestuurlijke boete voor deze groep en de informatievoorziening van HVO en Inkomen ten aanzien van daklozen en aan de afdeling Basisinformatie.

.

D2. Ik ben tegen registratie van persoonsgegevens. Centrale registratie van gegevens kan misbruikt worden door derden en terroristen.

De registratie van persoonsgegevens is al jaren wettelijk verplicht. De overheid is zich goed bewust van de gevoeligheid van de informatie. Daarom zijn er bij wet hoge eisen gesteld aan de beveiliging van de netwerken en het verstrekken van informatie aan derden.

Reactie op inspreker (s) 6,7,11

Wijziging beleidsregels Nee

D3. Boete is begrijpelijk. Opgelegd door een rechter is beter, omdat het dan bespreekbaar is.

De term bestuurlijke boete wekt kennelijk de indruk,dat de boete onherroepelijk opgelegd wordt. Dit is niet het geval. De bestuurlijke boete is een besluit volgens de Algemene wet bestuursrecht. De burger kan daartegen bezwaar instellen, en daarna beroep bij de rechtbank. De rechter dan bepalen of de gemeente de boete terecht heeft opgelegd.

Reactie op inspreker (s) 2

Wijziging beleidsregels Nee

D4. De invoering van de bestuurlijke boete in Amsterdam is het gevolg van het feit dat er in Amsterdam bij het aangeven van een verhuizing geen huur- of koopcontact wordt gevraagd. Andere gemeenten kennen dat probleem niet.

Inmiddels geldt ook in Amsterdam dat in geval van inschrijving op het woonadres van een ander, schriftelijke toestemming van de hoofdbewoner nodig is. De problemen met onjuiste inschrijving op woonadressen is geen Amsterdams, maar een landelijk probleem. Dit wordt door de rijksoverheid erkend. Dit blijkt ook uit het feit dat de wetgever sinds 2014 aan gemeenten het instrument bestuurlijke boete in de Wet BRP aanbiedt. Ook andere gemeenten, bijvoorbeeld Rotterdam, zullen de boete ook invoeren.

Reactie op inspreker (s) 7

Wijziging beleidsregels Nee

D5. Op grond van de genoemde onderzoeken in de beleidsregels zijn er geen redenen om aan te nemen dat er sprake van fraude is.

Dat er weinig bekend is over de precieze bedragen die fraude de overheid kost, betekent niet, dat de fraude niet bestaat. Er is de laatste jaren meer aandacht vanuit het Rijk voor de gevolgen van onder meer adresfraude. Bekend is in ieder geval dat er fraude gepleegd wordt. De overheid neemt dit zeer serieus en neemt verschillende maatregelen fraude te voorkomen.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Nee

D6. Onbekendheid met de aangifteplicht bij bijvoorbeeld 18-jarigen. Registratie naar aanleiding van informatie van moeder inspreker. Verstandig van de gemeenten Utrecht en Den Haag dat ze de pilot afwachten, want als mensen op de hoogte zijn van hun rechten en plichten kan het aantal gevallen van verkeerde inschrijving afnemen.

Deze informatie behoort algemeen bekend te zijn. De gemeente informeert hierover, onder meer

via de website www.amsterdam.nl/verhuizen. En daarnaast is ook het informele circuit een

belangrijk communicatiekanaal. Daarom is het juist goed dat de informatie ook door

familie, vrienden en kennissen gedeeld wordt.

Het college verwacht dat door de invoering van de bestuurlijke boete en de daarbij behorende communicatie over de verplichtingen van de burger, deze informatie hierover frequenter gedeeld wordt. Dit leidt tot grotere bekendheid met de verplichtingen en nog betere nakoming. Dit effect wordt echter pas bereikt worden als er gemeenten zijn, zoals Amsterdam en Rotterdam, die hun bevoegdheid gaan gebruiken.

Reactie op inspreker (s) 9,10

Wijziging beleidsregels Nee

D7. De gemeente heeft kennelijk een probleem, namelijk 52% van de Amsterdammers registreren zich niet.

De inspreker gaat er ten onrechte van uit dat 52% van de hele Amsterdamse bevolking (op dit moment 799.442 inwoners) zich niet registreert. Dat is niet juist. Niet 52% van alle Amsterdammers registreert zich niet, maar 52% van de 23.500 personen die in 2013 in onderzoek zijn genomen. Ook tijdens het adresonderzoek geven zij geen verhuizing of vertrek naar het buitenland door.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Nee

D8. Waarom is er geen prikkel gezocht in de geldbeloning voor mensen die zich wel aan de wet houden in plaats van het opleggen van een boete?

Het college heeft niet gekozen voor een prikkel in de vorm van beloning van nakoming, omdat aangifte doen en informatie geven wettelijke verplichtingen zijn, die de burger moet nakomen. Nakoming behoeft niet beloond te worden.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Nee

D9. Mijn adres is gewijzigd van 7 II in 7 2. Sindsdien komt mijn post niet meer goed aan en ben ik in de problemen gekomen. Het is helaas niet mogelijk om het aan te passen. Hoe kan ik dan verantwoordelijk gehouden worden voor iets waarvoor ik niet verantwoordelijk ben?

Hier is geen sprake van verzuim van de burger. De burger staat correct geregistreerd. De schrijfwijze van het huisnummer is gewijzigd. Dit is een verplichte aanpassing aan de wettelijk voorgeschreven schrijfwijze in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Over problemen met de postbezorging kan de burger het beste contact opnemen met de postbezorgingsorganisaties (bijvoorbeeld PostNL).

Reactie op inspreker (s) 10

Wijziging beleidsregels Nee

Hoogte van de boete (H)

H1. Standaardboete is te hoog zeker gezien het feit dat een groot deel van de boetes terecht gaat komen bij mensen die een inkomen hebben rond het sociaal minimum of schulden hebben. Dit kan een onevenredige belasting zijn die ze dwingt om onvindbaar te zijn. Omgekeerd is de boete voor mensen met een hoog inkomen absoluut geen prikkel omdat de behaalde winsten op ontduiking van de verplichting een veelvoud van de boete bedraagt.

De boete is geen belasting. Daarom kan er ook geen onderscheid naar inkomen gemaakt worden. Als er feiten en omstandigheden bekend zijn die maken dat er een verminderde verwijtbaarheid is, dan kan de boete gematigd worden.

De verplichting tot aangifte geldt voor alle Amsterdammers. In alle lagen van de bevolking zijn er personen die deze plicht niet nakomen en dus in aanmerking komen voor een boete..

Wel is het mogelijk dat een deel van de personen aan wie de boete wordt opgelegd, bestaat uit personen met lagere inkomens of met schuldenproblematiek. Als dit bekend is zal de gemeente hen doorverwijzen naar de schuldhulpverlening.

Daarnaast realiseert het college zich dat de boete niet zo hoog is dat alle ontduikingen van verplichtingen voorkomen worden. De wijze waarop de gemeente met dergelijke ontduikingen omgaat, wordt in afstemming met het Openbaar Ministerie bepaald.

Reactie op inspreker (s) 2,4,8,10,12

Wijziging beleidsregels Geen wijziging van de nota, afspraken met schuldhulpverlening op welke manier Basisinformatie mensen kan doorverwijzen.

H2. Kan wat mij betreft hoger zijn, plak er maar een 0 achter.

Dit is niet mogelijk, het wettelijk maximum van de boete is 325. De wetgever heeft dit maximum afgestemd met boetes die voor vergelijkbare overtredingen wordt opgelegd in andere wetgeving.

Reactie op inspreker (s) 3

Wijziging beleidsregels Nee

H3. Er is onvoldoende kaderstelling opgenomen in het beleid

De nadere kaderstelling staat niet in de beleidsregels zelf. De kaderstelling wordt opgenomen in de werkprocessen. Hierin staat ook een stappenplan voor het opleggen van de bestuurlijke boete bij verschillende overtredingen. Voor zover voor de burger van belang wordt de inhoud gepubliceerd op: www.amsterdam.nl/basisregistratiepersonen.

Aangezien dit kennelijk niet duidelijk genoeg is voor de lezer, zal dit expliciet vermeld worden onder paragraaf 5.1. in het hoofdstuk 5. Organisatie.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Ja. Op pagina 15 van de beleidsregels, paragraaf 5.1 worden extra zinnen toegevoegd, zodat het duidelijk is waar de nadere kaderstelling plaatsvindt en hoe de inhoud daarvan aan de burger kenbaar gemaakt wordt. Het gaat om de volgende zinnen:

"In de werkprocessen worden nadere kaders gesteld aan de wijze van boete oplegging. Centrale bijhouding van werkprocessen vindt plaats (…)" en "Voor zover voor de burger van belang wordt de inhoud van het beleid gepubliceerd op: www.amsterdam.nl/basisregistratiepersonen."

Communicatie (C)

C1. Hopelijk geldt deze aanpak ook voor andere zaken, zoals het naar buiten gooien van huisvuil en/of grofvuil.

Voor meldingen over ongeregeldheden in de openbare ruimte heeft de gemeente Amsterdam een apart systeem. Amsterdammers kunnen online, telefonisch of via een app (namelijk de apps Opgeruimd en Verbeter uw buurt) een melding doen, raadplegen welke meldingen reeds zijn gedaan en de stand van zaken van de melding volgen. Meer informatie hierover is te vinden op www.amsterdam.nl/mor.

Reactie op inspreker (s) 4

Wijziging beleidsregels Nee

C2. Gezien het grote aantal Turkse en Marokkaanse Nederlanders die nog maar heel weinig Nederlands beheersen en ook geen Engels, is het misschien raadzaam in dit specifieke geval af te wijken van de algemene regel dat communicatie in het Nederlands en Engels volstaat.

De gemeente communiceert volgens de Stijl van Amsterdam. Dat wil zeggen in principe alleen in het Nederlands en als een tweede taal gebruikt moeten worden, dan ook in het Engels. In voorkomende gevallen wanneer een specifieke doelgroep moet worden bereikt die deze twee talen niet of nauwelijks begrijpt, kan hiervan worden afgeweken. Echter in het geval van deze boete betreft het hier niet zo'n specifieke doelgroep.

Reactie op inspreker (s) 10

Wijziging beleidsregels Nee

C3. Verstrek aan iedere ingezetene die 18 wordt een informatiepakketje over de verplichtingen bij verhuizing. Dan worden niet alleen studenten bereikt.

Het college kiest er juist voor om (onder andere) de groep studenten specifiek te benaderen, omdat zij doorgaans veel verhuisbewegingen maken. Op hun 18e, als ze naar Amsterdam verhuizen, maar ook gedurende hun studietijd. Dat geldt niet automatisch voor iedereen die 18 jaar wordt.

Reactie op inspreker (s) 10

Wijziging beleidsregels Nee

C4. In het stuk (pagina 6 van de beleidsregels) staat dat er reeds wordt gecommuniceerd bijvoorbeeld in het openbaar vervoer (OV). Ik ga soms met het OV en heb dit nog nooit gezien.

Het spotje was in het OV te zien, maar nu niet meer, vanwege de kosten. Dit onderdeel wordt zal aangepast.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Ja, tekst op pagina 6 van beleidsregels aanpassen van: 'in een spotje, dat onder meer te zien is in het openbaar vervoer, waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven' in:

'in een spotje, waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven.'

C5. Communicatie moet breder ingezet worden dan nu gebeurt en er moet duidelijker gemaakt worden hoe de gemeente de Amsterdammer denkt te gaan bereiken.

De campagne is bedoeld om bekendheid te geven aan het nieuwe beleid. Het college erkent dat zo'n campagne maar tijdelijk is en dat hierdoor lang niet iedereen bereikt wordt. Wel blijft de informatievoorziening over dit onderwerp ook na het sluiten van de campagne door middel van foldermateriaal en op de website (www.amsterdam.nl/verhuizen). Ook blijft de gemeente gericht hierover communiceren naar personen van wie we signalen binnenkrijgen dat er iets niet in orde is met de inschrijving.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging nota Nee

C6. Uit de nota wordt niet duidelijk hoe de effectiviteit van de communicatie zal worden gemeten

In samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek zal vlak voor de start van de campagne een 0-meting worden gedaan en na de campagne een 1-meting. Dit zal worden toegevoegd aan het beleidsstuk.

Reactie op inspreker (s) 12

Wijziging beleidsregels Ja, op pagina 19 wordt paragraaf 6.4 toegevoegd over effectmeting van de publiekscampagne in samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek.

Eventuele overige opmerkingen (O)

O1. Ik merk steeds meer dat bij overheidsinstanties niet langer meer wordt uitgegaan van de goede wil van de burgers. De bewijslast wordt omgedraaid: Vroeger moest de overheid aantonen dat de burger bewust de wet overtrad. Nu moet de burger aantonen dat hij dat niet bewust deed.

De bewijslast in de Wet BRP is niet veranderd. De burger heeft de informatieplicht ten aanzien van wijziging van zijn gegevens in de BRP. Het college heeft een onderzoeksplicht. Aan de hand van beide soorten gegevens neemt het college een besluit. Het college hoeft niet te bewijzen dat de burger de Wet BRP bewust overtreedt. Voldoende is, als uit de feiten en omstandigheden aannemelijk is geworden dat de burger geen, onvoldoende of onjuiste informatie heeft gegeven over zijn persoonsgegeven of adres dan wel geen aangifte heeft gedaan, terwijl hij dat had moeten doen.

Reactie op inspreker (s) 10

Wijziging beleidsregels Nee

O2. Derden kunnen in Amsterdam geen melding doen van mensen die wonen op een adres, waar ze niet staan ingeschreven. Hierdoor kan woonfraude niet aangepakt worden.

Het college vindt juist het melden van woonfraude belangrijk. Het college stelt het dan ook op prijs als burgers deze informatie doorgeven. Hierdoor kan de gemeente de woonfraude beter aanpakken. Derden, niet zijnde eigenaren en bewoners kunnen fraude melden bij Wonen of Bureau Zoeklicht. Daar wordt de melding onderzocht. Als er personen op een adres blijken te wonen die er niet ingeschreven staan, dan wordt dit teruggemeld aan Basisinformatie en zal het college ervoor zorgen dat ze op dat adres ingeschreven worden in de BRP. Voor meer informatie over melding van woonfraude verwijst het college de inspreker naar: www.amsterdam.nl/zoeklicht.

Reactie op inspreker (s) 9

Wijziging beleidsregels Nee

O3. Sommige verwijzingen in de beleidsregels zijn onvindbaar, zoals de tabel op pagina 4 en de risicokaart op pagina 7.

Het college heeft hiervan kennisgenomen en geconstateerd dat de tabel op pagina 4 van de nota wel te vinden is. Verwezen wordt namelijk naar tabel 1 op deze pagina. De risicokaart genoemd op pagina 7 is inderdaad niet via internet te vinden. Het maakt deel uit van de werkprocessen van de gemeente. De inhoud van de risicokaart, zal te vinden zijn op www.amsterdam.nl/verhuizen. Omdat de bron voor de lezer onduidelijk is, zal er een voetnoot geplaatst worden in de nota waar de vindplaats van de risicokaart in staat.

Reactie op insprekers (s) 12

Wijziging beleidsregels Ja, toevoeging voetnoot op p.7 in verband met vindplaats risicokaart.

2.2 Wijzigingen conceptnota

Naar aanleiding van de inspraak besluit het college de nota op punten waar het onjuist of onduidelijk was voor de insprekers aan te passen. Het gaat dan om de volgende wijzigingen:

Op pagina 15 van de beleidsregels, paragraaf 5.1 worden extra zinnen toegevoegd, zodat het duidelijk is waar de nadere kaderstelling plaatsvindt en hoe de inhoud daarvan aan de burger kenbaar gemaakt wordt. Het gaat om de volgende zinnen:

"In de werkprocessen worden nadere kaders gesteld aan de wijze van boete oplegging. Centrale bijhouding van werkprocessen vindt plaats (…)" en "Voor zover voor de burger van belang wordt de inhoud van het beleid gepubliceerd op: www.amsterdam.nl/basisregistratiepersonen."

Op pagina 15 van de beleidsregels, paragraaf 5.1 wordt voetnoot geplaatst bij vermelding van het Handboek Burgerzaken Amsterdam. De tekst van de voetnoot luidt: 'Het Handboek Burgerzaken Amsterdam is een digitaal handboek voor alle burgerzakenmedewerkers in de gemeente Amsterdam. In het handboek wordt de relevante wet- en regelgeving voor burgerzaken behandeld en staan de werkprocessen en het uitvoeringsbeleid voor burgerzaken uitgewerkt.'

Op pagina 6 van de beleidsregels onder paragraaf 2.2.1 wordt de zin 'in een spotje, dat onder meer te zien is in het openbaar vervoer, waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven' gewijzigd in:'in een spotje, waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven.'

Op pagina 7 van de beleidsregels onder paragraaf 2.3.2. wordt bij de term risicokaart de volgende voetnoot geplaatst: 'De risicokaart maakt deel uit van het werkproces van de gemeente bij het behandelen en onderzoek van verhuizingen. De risicokaart is opgenomen in het Handboek Burgerzaken Amsterdam, waarin de werkprocessen en het uitvoeringsbeleid op het gebied van burgerzaken van de gemeente Amsterdam beschreven staan.'

Op pagina 19 van de nota is paragraaf 6.4 toegevoegd over effectmeting van de publiekscampagne; in samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek zal een 0-meting en een 1 meting worden gedaan.

Naar aanleiding van de inspraak zal na vaststelling van het beleid het volgende nader worden uitgewerkt:

Speciale informatie aan- en afspraken met hulpverlenende instellingen om te voorkomen dat dak- en thuislozen boetes krijgen opgelegd.

Afspraken met schuldhulpverlening op welke manier Basisinformatie personen kan doorverwijzen.

Op welke punten de pilot wordt geëvalueerd, hierbij rekening houdend met de in de inspraak naar voren gekomen punten.

Informatieverstrekking over de procedure en de kaderstelling op de website.

Nota Beleidsregels

bestuurlijke boete Wet Basisregistratie personen (BRP)

Een preventief instrument ter ondersteuning van een betrouwbare Basisregistratie Personen

Inhoud

1 Inleiding:

Kwaliteit BRP en verplichtingen burgers

1.1 Gemeente Amsterdam: beheerder basisregistratie persoonsgegevens

De gemeente Amsterdam heeft het beheer over de persoonsgegevens van haar inwoners in de Basisregistratie Personen (BRP). Persoonsgegevens zijn gegevens over de burgerlijke staat, nationaliteit en adres (woonadres, en bij gebreke daarvan briefadres) .

De BRP is een basisregistratie. Overheidsinstanties zijn verplicht om de persoonsgegevens uit de BRP te halen. De gemeente is verantwoordelijk voor een kwalitatief juiste en actuele registratie van deze gegevens. Hierbij is de gemeente afhankelijk van de verstrekking van de juiste gegevens en wijzigingen daarvan door de inwoners van haar gemeente.

1.2 Informatieverplichting burger

De wetgever legt de verplichting om deze gegevens door te geven dan ook bij de inwoners van de gemeente zelf.

In het algemeen voldoen burgers, als ze op de hoogte zijn van hun verplichtingen, aan het doorgeven van informatie aan de gemeente. Er zijn situaties waarin zij niet aan deze verplichting voldoen. De redenen daarvoor zijn: onwetendheid, slordigheid, nonchalance of een belang hebben bij de onjuiste inschrijving in de BRP.

De kennis en het belang van urgentie kan de gemeente aan burgers verschaffen door zo goed mogelijk te communiceren en onderzoeksprocessen consequent en transparant uit te voeren. Tijdens het onderzoek naar de juiste gegevens krijgt de burger alsnog de mogelijkheid om aan zijn wettelijke verplichting

te voldoen. Toch blijkt bijvoorbeeld uit het aantal adresonderzoeken (zie paragraaf 1.2.1.) dat de gemeente uitvoert, dat er een behoorlijk aantal Amsterdammers het belang van de adresaangifte onvoldoende inziet of een reden heeft om geen of onjuiste informatie door te geven aan de gemeente.

1.2.1 Cijfers adresonderzoek 2013

De gemeente Amsterdam heeft verschillende maatregelen genomen om mensen op het juiste en actuele adres in te schrijven. Een aanzienlijk deel van de Amsterdammers geeft jaarlijks zijn vertrek of verhuizing niet goed door aan de gemeente. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente een onderzoek moet starten naar de juistheid van hun adres. Een juiste inschrijving in de BRP is van groot belang voor overheidsdiensten die gebruik maken van deze persoonsgegevens. Dit onderzoek is een behoorlijke belasting voor de gemeentelijke organisatie.

Ter illustratie van de problematiek dat een deel van de Amsterdamse burgers niet aan hun verplichtingen voldoet, ziet u hieronder de cijfers van de adresonderzoeken uit 2013.

Tabel 1: Cijfers adresonderzoeken 2013

Totaal aantal onderzoeken in 2013 23.500

Termijnen tijdens adresonderzoek, waarbinnen burgers informatie geven of hun adreswijziging zelf doorgeven Absoluut % van het aantal vroegtijdig beëindigde onderzoeken % van totaal aantal onderzoeken

< 30 dagen 5571 50 24

> 30 dagen < 60 dagen 3778 34 16

> 61 dagen 1773 16 8

Totaal aantal onderzoeken 2013 waarbij geen ambtshalve beslissing genomen is 11.122 - 48

Totaal aantal adresonderzoeken 2013, die geleid hebben tot een ambtshalve beslissing 12.378 - 52

Uit deze cijfers blijkt dat in 48% van de adresonderzoeken de Amsterdammers in 2013 zelf hun adreswijziging doorgeeft of informatie geeft aan de gemeente, waardoor het adresonderzoek wordt opgelost. In 52% van de gevallen nam de gemeente Amsterdam een ambtshalve beslissing tot vertrek van het adres. Deze groep heeft tijdens het adresonderzoek niet doorgegeven dat ze wonen op een ander adres dan wel aannemelijk gemaakt met bewijzen dat ze nog steeds wonen op hetzelfde adres.

In de afgelopen jaren schreven ongeveer 3.500 mensen zich binnen drie tot zes maanden na vertrek van het adres weer in op een adres. Dit is ongeveer 28% van het totaal aantal ambtshalve beslissingen. In de meeste gevallen zal het hierbij gaan om inschrijvingen op een ander adres. Op dit moment onderzoekt Onderzoek, Informatie en Statistiek hoeveel mensen zich inschrijven op een ander adres en hoeveel op hetzelfde adres.

1.3 Consequenties inschrijving in de BRP

1.3.1 Redenen, waarom juiste inschrijving in de BRP van belang is

Een juiste registratie van personen is om de volgende redenen van belang:

Voor beslissingen in noodsituaties:

Kennis waar mensen wonen of verblijven en welke familierechtelijke relaties ze hebben is voor overheidsorganen als politie, ambulance en brandweer van belang voor beslissingen die zij in geval van rampen, openbare orde en veiligheidssituaties moeten nemen in verband met de veiligheid van medewerkers van deze diensten en het nemen van juiste beslissingen ten aanzien van de inwoners.

Voor beslissingen over de te verstrekken voorzieningen:

Registratie van onjuiste of onvolledige gegevens heeft tot gevolg dat de mensen die recht hebben op de voorzieningen, de voorzieningen niet kunnen krijgen of dat mensen ten onrechte voorzieningen krijgen.

Incassogelden en tenuitvoerlegging sancties:

Kennis ten aanzien van het juiste adres bevordert tevens de incasso van schulden, opgelegde boetes en schadeclaims en de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en vindbaarheid in het kader van de uitvoering van de Vreemdelingenwet.

Te heffen belastingen:

Tenslotte bepaalt de inschrijving op een adres ook welke belastingen de overheid mag heffen.

1.3.2 Financiële gevolgen verkeerde inschrijving in de BRP

Bekend is dat er jaarlijks met overheidvoorzieningen voor ongeveer 7 miljard euro wordt gefraudeerd. Een deel van deze fraude wordt gepleegd doordat mensen niet op het juiste adres ingeschreven staan in de BRP of helemaal niet ingeschreven staan in de BRP op een adres. Door een onjuiste inschrijving of het helemaal niet ingeschreven staan op een adres, wordt de mogelijkheid gecreëerd voor burgers of andere bewoners van het adres om aanspraak te maken op voorzieningen, waar ze eigenlijk geen recht op hebben. Door niet ingeschreven te staan op een adres waar ze feitelijk verblijven, zijn burgers niet bereikbaar en vindbaar voor de overheid.

2 Aanpak kwaliteitsverbetering BRP-gegevens Amsterdam

2.1 Algemeen

De afgelopen jaren heeft de gemeente Amsterdam verschillende maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de juiste gegevens in de BRP geregistreerd worden. Hieronder staan de maatregelen opgesomd. Daarnaast wordt hieronder aangegeven op welke manier de overheid fraude op landelijk en gemeentelijk niveau probeert te voorkomen.

2.2 Maatregelen ten behoeve van een juiste registratie in de BRP

De gemeente heeft verschillende maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat mensen zoveel mogelijk aan hun verplichtingen in de BRP voldoen. De maatregelen zijn onder te verdelen in:

algemene communicatie;

communicatie tijdens het onderzoek;

communicatie gericht op specifieke groepen;

afspraken over communicatie met hoofden instellingen;

afspraken met ketenpartners over inschrijving of verhuizing specifieke groepen.

2.2.1 Algemene communicatie

Algemene informatie over de verplichtingen is beschikbaar op de website www.amsterdam.nl, in de brochure 'Je bent een echte Amsterdammer…' en in een spotje , waarin gewezen wordt op de verplichting om je verhuizing (juist) door te geven.

2.2.2 Communicatie tijdens het onderzoek

De gemeente geeft de burger tijdens het onderzoek ten minste één keer aan wat zijn verplichting is op grond van de Wet BRP en welke consequenties het niet voldoen aan de verplichting heeft . Voor 48% van de Amsterdammers waarvan het adres in onderzoek staat, heeft deze communicatie tot gevolg dat zij alsnog hun verhuizing doorgeven of de gewenste informatie verschaffen, waardoor het adresonderzoek wordt beëindigd.

2.2.3 Communicatie naar specifieke groepen

Ook is er vanuit de gemeente directe communicatie naar groepen bewoners, waarvan bekend is dat zij een verplichting op grond van de BRP hebben. Voorbeelden daarvan zijn de afspraken van de afdeling Basisinformatie met de afdeling Wonen ten aanzien van huisbewaring overeenkomsten van een jaar of langer en afdeling Onderwijs, Jeugd en Zorg ten aanzien van kinderen die in het buitenland naar

school gaan. Deze personen worden expliciet gewezen op hun verplichting een wijziging in het adres door te geven.

2.2.4 Afspraken over inschrijving van bewoners met hoofden instellingen

Daarnaast heeft de gemeente contact met directeuren van penitentiaire inrichtingen, bejaarden- en verzorgingshuizen over de inschrijving van bewoners op een briefadres of het adres van inrichtingen. De gemeente past de afspraken aan, wanneer de omstandigheden daar aanleiding voor geven.

2.2.5 Afspraken met ketenpartners over inschrijving of verhuizing specifieke groepen

De gemeente heeft ook werkprocessen ingericht die het voor bepaalde groepen burgers eenvoudiger maken om aan hun BRP-verplichting te voldoen, onder meer met:

woningcorporaties, die bij het ondertekenen van het huurcontract voor de nieuwe bewoners aangifte van verhuizing doen;

afdeling Inkomen en de Hulp Voor Onbehuisden-Querido (HVO-Querido), die een deel van de aanvraag voor een briefadres van dak en thuislozen voor hun rekening nemen;

hogescholen en universiteiten ten aanzien van inschrijving van buitenlandse studenten in de BRP.

2.3 Aanpak (adres)fraude of gewoon niet voldoen aan BRP-verplichting

Ondanks de algemene communicatie, de communicatie tijdens het onderzoek en de afspraken ten aanzien van specifieke groepen personen, voldoet een groep Amsterdammers niet aan hun verplichting. Er zijn verschillende bewegingen en instrumenten, landelijk en gemeentelijk, die ervoor moeten zorgen dat deze personen alsnog aan hun verplichting voldoen.

2.3.1 Landelijke fraudebestrijding

Landelijk wordt het belang van het tegengaan van adresfraude gezien. De landelijke overheid stimuleert om adresfraude risicogericht aan te pakken. Een van de instrumenten daarvoor is het adresonderzoek. De landelijke overheid informeert gemeenten door middel van workshops over de mogelijkheden van risicogericht adresonderzoek. Daarnaast is er ook een project waarbij informatie van ketenpartners beter gedeeld kan worden.

2.3.2 Gemeentelijke fraudebestrijding

Amsterdam hanteert al vanaf 2009 een risicokaart bij de aangifte van inschrijving, verhuizing en vertrek. De risicokaart geeft de omstandigheden aan, die aanleiding kunnen zijn voor het niet of niet juist doorgeven van een verhuizing. De afdeling Basisinformatie onderzoekt naar aanleiding hiervan (projectmatig) of inwoners op het juiste adres ingeschreven staan. Hierdoor wordt zoveel mogelijk bij de aangifte voorkomen dat burgers zich op een onjuist adres inschrijven. Ten aanzien van burgers die ten onrechte niet ingeschreven staan op een adres, omdat de hoofdbewoner daardoor geen aanspraak kan maken op een voorziening of op andere manier financieel nadeel daarvan ondervindt, werkt Basisinformatie samen met Wonen en andere afdelingen van de gemeente in het bestaande Bureau Zoeklicht. Daarnaast is er nu een programma 1overheid; hierin worden onderzoeken uitgevoerd om patronen in fraude te ontdekken om deze risicogestuurd te kunnen handhaven.

3 Bestuurlijke boete

3.1 Bestuurlijke boete als instrument

Mede op verzoek van de G4 is in de nieuwe Wet BRP in artikel 4.17 de bestuurlijke boete bepaling opgenomen. De bestuurlijke boete is de enige sanctie die de Wet BRP kent. De gemeente heeft tussenliggende periode gebruikt om zich te oriënteren op de manier waarop Amsterdam gebruik gaat maken van dit instrument. In deze periode vond onder meer afstemming plaats over invoering van het instrument met de andere G4 gemeenten. De gemeente Rotterdam en de gemeente Amsterdam zullen samen optrekken ten aanzien van de invoering van de bestuurlijke boete. De invoering van de boete zal op hetzelfde moment plaatsvinden in deze gemeenten.

De gemeenten Utrecht en Den Haag wachten de uitkomsten van de evaluatie van de pilot af. De gemeente Utrecht zal naar verwachting hierna overgaan tot invoering van de boete en de gemeente Den Haag besluit na de evaluatie of en hoe de boete wordt ingevoerd.

3.2 Doelstelling

Doelstelling van de bestuurlijke boete is dat het een prikkel is voor de burger om aan zijn verplichtingen te voldoen. Bij blijvende niet-nakoming zal de gemeente de bestuurlijke boete inzetten als handhavinginstrument. Inzet van dit instrument is dan meer gericht op generale preventie, zodat de persoon in kwestie en andere Amsterdammers de volgende keer hun verplichtingen volgens de BRP wel nakomen.

Omdat de bestuurlijke boete moet werken als prikkel voor de burger om alsnog aan zijn verplichting te voldoen, moet de burger weten wat zijn verplichtingen zijn. Daarom is communicatie hierover in algemene zin en tijdens het onderzoek van groot belang. In hoofdstuk 6 staat het communicatieplan in hoofdlijnen beschreven.

3.3 Soorten overtredingen die beboet worden

In artikel 4.17 Wet BRP staat vermeld welke overtredingen van de Wet BRP beboet kunnen worden. Hieronder staat welke overtredingen dit zijn.

Tabel 2: Overtredingen en wetsartikelen

Overtreding Wetsartikelen

Het niet doen van aangifte van inschrijving,verhuizing of vertrek 2.38, 2.39, 2.43

Niet geven van informatie, overleggen van geschriften, in persoon verschijnen 2.44, 2.45 lid 1, 2.46 en 2.47

Niet voldoen aan informatie of zorgplicht jegens ingeschrevene of gemeente als briefadresgever of hoofd van een instelling artikelen 2.40 vijfde lid, 2.45 leden 2 tot en met 5 en 2.50

Niet voldoen aan identiteitsplicht 2.52

Het niet overleggen van een buitenlandse overlijdensakte 2.51

Het niet overleggen van akten en andere brondocumenten 2.44 en 2.46

Gelegenheidsgever 4.17 sub b

Onjuiste aangifte met overlegging van valse documenten 2.38, 2.39 en 2.43 juncto 2.45

3.4 Voorbeelden van overtredingen waarvoor de boete geldt

Om duidelijk te maken in welke gevallen de boete opgelegd kan worden staan hieronder een aantal voorbeelden van de belangrijkste drie categorieën, namelijk:

het niet doen van aangifte van verhuizing of vertrek (3.4.1);

het handelen als gelegenheidsgever (3.4.2);

het niet overleggen van een brondocument (3.4.3).

3.4.1 Voorbeeld van het niet doen van aangifte

Het woonadres in de BRP is het adres waar iemand feitelijk woont (artikel 1.1. Wet BRP). Indien het woonadres wijzigt, is er een verplichting om aangifte van deze wijziging te doen (artikel 2.39 Wet BRP).

Twee partners bezitten allebei een eigen huis in Amsterdam. De ene partner trekt in bij de ander. Hij behoudt zijn eigen huis en verhuurt dit aan iemand anders, die zich inschrijft op dit adres. De verhuurder geeft zijn eigen verhuizing naar het woonadres van zijn partner niet door. Redenen hiervoor kunnen zijn het verlies van een parkeervergunning, een huurbeding in de hypotheekakte of het verlies van zijn recht op hypotheekrenteaftrek.

Er wordt een adresonderzoek gestart naar de verhuurder op basis van een melding van een nieuwe bewoner. Tijdens het (administratieve) adresonderzoek wordt de persoon ten minste twee keer verzocht om alsnog aangifte van verhuizing te doen. Hij wordt er daarbij op gewezen dat hem een bestuurlijke boete kan worden opgelegd wanneer hij dit niet doet. Blijft hij verklaren dat hij woont op het BRP-adres,

terwijl de gemeente na onderzoek aannemelijk heeft bevonden dat dit niet het geval is, dan neemt de gemeente een beslissing. Is het nieuwe adres bekend, dan verhuist de gemeente hem 'administratief ' naar zijn feitelijke adres. Is er geen adres bekend, dan neemt de gemeente hem in de BRP op als 'vertrokken naar adres onbekend'. De persoon is dan onvindbaar voor overheidsinstanties en kan hij geen gebruik meer maken van overheidsvoorzieningen. Omdat deze persoon geen aangifte heeft gedaan van zijn verhuizing, legt de gemeente hem ook een bestuurlijke boete op.

3.4.2 Voorbeeld van een gelegenheidsgever

Het woonadres in de BRP is het adres waar de ingeschrevene feitelijk woont (artikel 1.1. Wet BRP).

Een student, die bij zijn ouders woont, wordt over twee maanden 18 jaar. Hij geeft bij de gemeente aan dat hij verhuist naar een ander adres, maar in werkelijkheid blijft hij wonen op het adres van zijn ouders. Door inschrijving op het nieuwe adres krijgt de student een hogere studiefinanciering. De hoofdbewoner van het zogenaamde nieuwe adres weet dit. Desondanks geeft de hoofdbewoner schriftelijk toestemming aan de gemeente, dat de student zich inschrijft op dit adres. Daarmee verklaart de hoofdbewoner dat de student op zijn adres woont én dat hij de gemeente informeert zodra de student niet (meer) daar woont.

Er wordt een adresonderzoek gestart naar aanleiding van een melding van DUO naar de bewoning van de student. Geconfronteerd met de onderzoeksresultaten, geven de student en de hoofdbewoner van het adres toe dat de student er nooit heeft gewoond en er ten onrechte aangifte van verhuizing is gedaan. Het financiële verschil tussen de in- en uitwonendenbeurs is de reden van de schijnverhuizing. De gemeente geeft de hoofdbewoner een boete voor het handelen als gelegenheidsgever en de student voor het doen van een onjuiste aangifte.

3.4.3 Voorbeeld van het overleggen van een brondocument

In de BRP kunnen alleen persoonsgegevens worden geregistreerd die kunnen worden ontleend aan het brondocument. De afstamming wordt onder meer ontleend aan de geboorteakte en voor zover van belang aan de huwelijksakte (artikel 2.8 juncto artikelen 2.44 en 2.46 Wet BRP).

Een man doet aangifte van inschrijving in de BRP van een kind. Hij overlegt hierbij een paspoort van het kind. Hij heeft geen geboorteakte bij zich van het kind. Hierdoor kan de gemeente alleen de persoonsgegevens van het kind registreren in de BRP. Het kind wordt ingeschreven in de BRP met alleen zijn eigen personalia. Ten aanzien van de afstamming naar zijn moeder en vader zijn er geen gegevens opgenomen. De gemeente geeft de man een brief mee met het verzoek om binnen drie maanden een originele geboorteakte en de huwelijksakte van de ouders en beëdigde Nederlandse vertalingen daarvan te overleggen. In dit verzoek wordt hem meegedeeld dat er aan de moeder of aan hem een bestuurlijke boete opgelegd kan worden als hij niet op tijd voldoet aan het verzoek. Daarnaast legt de gemeente in haar communicatie de nadruk op het belang van het registreren van de juiste gegevens in de BRP voor de afnemers van de basisregistratie (GG&GD, scholen, SVB), en voor het kind en zijn ouders.

De man overlegt de akten niet binnen de gestelde termijn. Daarna stuurt de gemeente hem een tweede schriftelijk verzoek tot overlegging van de akten. Hij krijgt een tweede mogelijkheid om de akten te overleggen binnen een termijn van drie maanden. In de brief staat de waarschuwing opgenomen dat aan hem een boete kan worden opgelegd, als hij niet aan deze verplichting voldoet. Ook staat er in de brief dat het in het belang voor het kind en de ouders om de akten te overleggen. Hij overlegt de akten nog steeds niet binnen de gestelde termijn. De gemeente legt hem hiervoor nu een boete op.

3.5 De hoogte van de boete

De boete bedraagt volgens de wet maximaal 325 euro. De maximalisering geeft Amsterdam de mogelijkheid te variëren in hoogten van boetes. Uit oogpunt van rechtsgelijkheid en rechtszekerheid stelt de gemeente twee boetes vast, namelijk een standaardboete van 240 euro en een hogere boete van 325 euro.

3.5.1 Opleggen van de boete

Bij het daadwerkelijk opleggen van de boete houdt de gemeente rekening met de omstandigheden in het concrete geval, voor zover bekend. Hierbij wordt gelet op de ernst van de overtreding en de verwijtbaarheid van de overtreder. De ernst van de overtreding wordt in eerste instantie bepaald door de mate van ernst van de overtreding, die de gemeente in deze beleidsregels heeft vastgesteld. De verwijtbaarheid wordt beoordeeld aan de hand van het bepaalde in hoofdstuk 4.2 over dit onderwerp.

Daarnaast neemt de gemeente de individuele omstandigheden waaronder de overtreding is begaan in aanmerking, voor zover deze bekend zijn. Op grond daarvan vindt er een afweging plaats tussen zowel strafverminderende feiten en omstandigheden als strafverzwarende feiten en omstandigheden. Het resultaat van de afweging zal leiden tot een boete die passend is bij de geconstateerde beboetbare gedraging. Op grond hiervan kan de boete in het concrete geval lager of hoger zijn dan in de beleidsregels is vastgelegd.

3.5.2 Bewijslast ten aanzien van de bijzondere omstandigheden.

De stelplicht en bewijslast van strafverminderende factoren rust op de belanghebbende. Het college hoeft niet ambtshalve te onderzoeken of er van strafverminderde factoren sprake is.

Bij verzachtende omstandigheden ligt de nadruk op buiten de (directe) invloedssfeer van belanghebbende liggende gebeurtenissen. Voor de beoordeling of die omstandigheden tot matiging van de boete aanleiding kunnen geven, kan het van belang zijn of, dan wel in hoeverre, belanghebbende maatregelen heeft getroffen of had kunnen treffen om het verzuim of overtreding te voorkomen.

Tot de omstandigheden die aanleiding kunnen geven om de op te leggen of opgelegde boete te matigen behoren ook de financiële omstandigheden van de belanghebbende.

Een beroep op financiële omstandigheden kan slechts in bijzondere gevallen tot matiging dan wel vermindering van de boete leiden. Het college zal bij het hanteren van deze matigingsgrond kritisch zijn.

Er zal geen vermindering wegens financiële omstandigheden worden verleend, indien belanghebbende deze aan zichzelf te wijten heeft.

3.5.3 Vastgestelde boetes voor verschillende overtredingen

Bij de vaststelling van de hoogte van de boete heeft de gemeente rekening gehouden met de soort overtreding, de ernst van de overtreding, de soort overtreder, het belang voor de BRP bij het nakomen van de verplichtingen. De hogere boete is vastgesteld voor gevallen die gezien één of meer van deze elementen als ernstiger wordt aangemerkt.

De standaardboete wordt opgelegd in overige gevallen.

Bij de oplegging in het concrete geval wordt voor zover bekend rekening gehouden met de individuele omstandigheden zoals hiervoor genoemd.

De hogere boete is vastgesteld voor de volgende gevallen:

a) als het aannemelijk is, dat de aangifteverplichting opgenomen in de artikelen 2.38, 2.39, 243 van de wet, bewust niet is nagekomen;

b) als er geen brondocumenten in de zin van artikel 2.8 in samenhang met de artikelen 2.44, 2.46 van de wet worden overgelegd;

c) als de overtreder eerder een overtreding heeft begaan, waarvoor de boete opgelegd kan worden;

d) als de overtreder aan te merken is als gelegenheidsgever in de zin van artikel 4.17 lid 2 van de wet;

e) als de overtreder onjuiste aangifte heeft gedaan met valse documenten.

In de andere gevallen wordt de standaardboete opgelegd.

Tabel 3: Hoogte boete per overtreding

Overtreding Wetsartikelen Boete

Niet voldoen aan aangifteverplichting

(bewust niet voldoen niet aannemelijk gemaakt) 2.38, 2.39, 2.43 240 euro

Niet geven van informatie, overleggen van geschriften, in persoon verschijnen 2.44, 2.45 lid 1, 2.46, 2.47 en 2.51 240 euro

Niet voldoen aan informatie of zorgplicht jegens ingeschrevene of gemeente artikelen 2.40 vijfde lid, 2.45 leden 2 tot en met 5 en 2.50 240 euro

Niet voldoen aan identiteitsplicht 2.52 240 euro

Bewust niet voldoen aan aangifteverplichting 2.38,2.39, 2.43 325 euro

Het niet overleggen van akten en andere brondocumenten 2.44 en 2.46 325 euro

Overtreder heeft eerder een overtreding begaan, waarvoor de boete opgelegd kan worden (recidive) Alle artikelen 325 euro

Gelegenheidsgever 4.17 sub b 325 euro

Onjuiste aangifte met overlegging van valse documenten 2.38, 2.39 en 2.43 325 euro

3.6 Samenloop met strafbare feiten

Soms is een overtreding van de Wet BRP tevens een strafbaar feit, zoals bijvoorbeeld oplichting of valsheid in geschrifte. De sanctionering hiervan is aanmerkelijk hoger, onder meer gevangenisstraf. In dat geval is er sprake van samenloop met de bestuurlijke boete. In een dergelijk geval moet op grond van artikel 5.44 Algemene wet bestuursrecht (Awb) aan het Openbaar Ministerie (OM) voorgelegd worden of de overtreding strafrechtelijk wordt afgedaan. Daarom overlegt de gemeente in deze gevallen met het OM of de zaak strafrechtelijk afgedaan wordt.

Om te zorgen dat de communicatie met het OM hierover zo goed mogelijk verloopt, treedt de afdeling Basisinformatie hierover in overleg met het OM.

4 Wettelijk regime van de bestuurlijke boete

4.1 Inleiding

Bij het opleggen van de bestuurlijke boete is de gemeente gebonden aan de bepalingen die in de titel 5.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn vermeld. Een aantal van deze bepalingen heeft een nadere uitleg nodig. Voor zover dat het geval is, staat dat in dit hoofdstuk opgenomen.

4.2 Verwijtbaarheid

Een bestuurlijke boete kan alleen opgelegd worden wanneer het de persoon verweten kan worden dat hij de overtreding heeft begaan. Het gaat hierbij om objectieve en subjectieve verwijtbaarheid.

4.2.1 Objectieve verwijtbaarheid

Bij objectieve verwijtbaarheid gaat het om het handelen of nalaten van de burger: heeft hij feitelijk een wettelijke regel overtreden? Bepalend daarbij is of er op hem een verplichting rustte op grond van de Wet BRP. Als uit een geheel van feiten en omstandigheden blijkt dat op hem geen verplichting rustte, is er geen reden tot opleggen van de boete. Of er sprake is van objectief verwijtbaar gedrag blijkt uit het dossier op grond waarvan uiteindelijk een boete wordt opgelegd. Als kan worden vastgesteld dat de burger niet voldaan heeft aan zijn verplichting, wordt de verwijtbaarheid van de gedraging in beginsel aangenomen.

4.2.2 Subjectieve verwijtbaarheid

Bij subjectieve verwijtbaarheid gaat het om de persoon zelf: wist of kon hij redelijkerwijs weten, dat hij een verplichting had moeten nakomen? Afhankelijk van de feiten en omstandigheden waarin de burger zich ten tijde van de verplichting bevond, bepaalt de gemeente en eventueel de rechter of er sprake is van een overmachtsituatie, waardoor het de burger op subjectieve gronden niet verweten kan worden dat hij niet aan zijn verplichting voldoet. Een voorbeeld daarvan kan zijn een spoedopname in een ziekenhuis, waardoor iemand niet tijdig aan zijn verplichting kan voldoen. Hierbij is het wel van belang dat de overtreder zo snel mogelijk nadat hij ontslagen is uit het ziekenhuis alsnog aan zijn verplichting voldoet. Blijft hij nalatig in het voldoen aan deze verplichting, dan is hij immers nog steeds in overtreding, terwijl de subjectieve omstandigheden waardoor het nalaten niet verwijtbaar was, niet meer aanwezig zijn.

4.2.3 Geen ontbreken van verwijtbaarheid

Het ontbreken van verwijtbaarheid wordt in beginsel niet aangenomen, in de volgende situaties waarin de persoon in kwestie:

a) al eerder eenzelfde overtreding in de zin van artikel 4.17 Wet BRP heeft begaan;

b) zegt de inhoud van de correspondentie van de gemeente niet te begrijpen, daaronder mede begrepen vanwege gestelde onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal;

c) stelt niet op de hoogte zijn van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 4.17 van de wet;

d) stelt reeds in een eerder stadium aan zijn verplichting te hebben voldaan, maar dit is niet aantoonbaar;

e) stelt langere tijd niet in staat te zijn geweest zijn belangen te behartigen, doordat hij tijdelijk niet op het adres zegt te wonen. Dit geldt ook in geval van tijdelijk verblijf in het buitenland, tijdelijk verblijf in instelling voor de gezondheidszorg, instelling op het gebied van kinderbescherming of penitentiaire instelling;

f) stelt door slechte postbezorging of gebreken aan of ontbreken van een brievenbus geen post te hebben ontvangen;

g) aangemerkt wordt als gelegenheidsgever, die een verklaring heeft getekend dat de andere persoon woont op zijn adres, terwijl vastgesteld is dat deze er niet woont;

h) aangemerkt wordt als gelegenheidsgever in de zin van sub g van dit artikel en stelt dat de andere persoon niet langer op het adres woont, terwijl hij niet aantoont dat de andere persoon recentelijk verhuisd is naar een ander adres of vertrokken is naar het buitenland en daarvan nog niet binnen de wettelijke termijn als bedoeld in artikel 2.39 en 2.43 van de wet aangifte heeft gedaan.

4.3 Inherente afwijkingsbevoegdheid en bijzondere omstandigheden

Burgemeester en wethouders (B en W) hebben ingevolge artikel 3:4 lid 2 juncto 4:84 Awb de mogelijkheid om af te wijken van het opleggen van de boete. Dit gebeurt als er individuele omstandigheden zijn met een uitzonderlijk karakter die het naar oordeel van B en W noodzakelijk maken dat er geen boete wordt opgelegd. Het gaat hierbij onder meer om de volgende bijzondere omstandigheden:

als de omstandigheden die bij het maken van het beleid niet voorzien zijn;

als oplegging van de boete onevenredig is in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen, en;

als de persoon op dat moment dat hij aan de verplichting moest voldoen verkeerde in onvoorziene en ongewenste omstandigheden, die niet tot het normale levenspatroon behoren en die het feitelijk onmogelijk maakten om aan zijn verplichtingen te voldoen.

4.4 Ne bis in idem

Op grond van de Awb is het niet mogelijk om twee keer voor hetzelfde feit een boete te krijgen. Dit vloeit voort uit het beginsel van ne bis in idem. Het gaat hierbij om een sanctionering van hetzelfde feit. Als een persoon eerder beboet is in verband met eenzelfde verplichting, maar later weer niet voldoet aan een deze verplichting, dan is het niet hetzelfde feit.

4.5.Eenvoudige procedure

Bij het opleggen van de boete zal de eenvoudige procedure worden gevolgd zoals die in de Algemene wet bestuursrecht is neergelegd gelet op de omstandigheid dat het om een lichte boete gaat. Er zal in beginsel van de overtreding daarom geen boeterapport worden opgesteld.

Omdat de bestuurlijke boete een financiële beschikking is in de zin van artikel 4:12 Awb, vloeit uit dat artikel voort dat in de eenvoudige procedure geen hoorplicht geldt.

5 Organisatie

5.1 Eenduidige uitvoering

Voor een zorgvuldige uitvoering van het opleggen van boetes is het van belang dat het opleggen eenduidig gebeurt. In de werkprocessen worden nadere kaders gesteld aan de wijze van boete oplegging. Centrale bijhouding van werkprocessen vindt plaats in het Handboek Burgerzaken Amsterdam (HBA) voor medewerkers van de afdelingen Dienstverlening en Basisinformatie. Hierin is ook opgenomen een stappenplan voor het opleggen van de bestuurlijke boete bij verschillende overtredingen. Voor zover voor de burger van belang wordt de inhoud van het beleid gepubliceerd op: www.amsterdam.nl/basisregistratiepersonen.

Aan de Amsterdamse burger zal het stappenplan via internet inzichtelijk gemaakt worden.

In de folder wordt verwezen naar de vindplaats van het stappenplan op de website. De oplegging van de boete vindt plaats bij Meldingen en Handhaving van de afdeling Basisinformatie. Dit geldt zowel voor de boetes die het gevolg zijn van adresgerelateerde beslissingen als voor boetes die burgerlijke staat, nationaliteit en identiteit betreffen.

5.2 Pilot

Voorgesteld wordt om de het opleggen van de boete in pilotvorm voor een periode van een half jaar eerst te gaan uitvoeren. De bestuurlijke boete is geheel nieuw voor de met de bijhouding van de BRP belaste medewerkers. Een pilot geeft de mogelijkheid om met een beperkte set overtredingen waarvoor de boete in beginsel wordt gehanteerd, de werking aan te leren en eigen te maken. Ook geeft deze periode de mogelijkheid de bedachte uitvoering te testen en bij te stellen.

De pilot zal de volgende vorm hebben:

De pilot zal in een beperkte tijd plaatsvinden van 1 juni 2015 tot en met 30 november 2015.

Deze periode kan worden bijgesteld op basis van evaluatie.

Boete wordt opgelegd voor bepaalde soorten overtredingen, namelijk adresgerelateerde overtredingen en het niet leveren van brondocumenten bij de eerste inschrijving.

Aan de hand van uitkomsten kwaliteitscontrole wordt het werkproces tijdens de pilot aangepast.

Na de pilot vindt er een evaluatie plaats. Hierin zal onder meer aan de orde komen op welke punten het werkproces moet worden aangepast, of en op welke manier de bestuurlijke boete ook voor andere verplichtingen kan worden aangepast, of en hoe de communicatie ten aanzien van de boete moet worden aangepast, wat de gevolgen van de invoering van de boete zijn voor de interne organisatie en of er gevolgen zijn te constateren in het gedrag van burgers.

Naar aanleiding van de evaluatie wordt het werkproces aangepast.

5.3 Aantallen boetebesluiten

Het totale aantal boetebesluiten, nadat de pilot is gehouden, kan nog niet worden vastgesteld. Wel is er een schatting gemaakt van het totaal aantal boetebesluiten dat tijdens een jaar kan worden opgelegd voor ambtshalve besluiten en het niet leveren van documenten bij de eerste inschrijving in de BRP. Voor ambtshalve besluiten over adres wordt een schatting gemaakt van 3.500 besluiten per jaar en voor het niet verstrekken van documenten bij de eerste inschrijving in de BRP is de schatting 600 per jaar. Het zal dan ook in 2015 gaan om in ieder geval 4.100 besluiten.

5.4 Verwachting: teruglopen aantal adresonderzoeken en aanschrijvingen burgers om te voldoen aan hun verplichting

Doelstelling is zoals in paragraaf 3.2. is aangegeven om de burger te prikkelen om aan zijn verplichting te voldoen. De verwachting is dan ook dat na een aantal jaren het aantal adresonderzoeken en het aantal brieven van de gemeente om aan de verplichtingen te voldoen, zal afnemen. Ook is de verwachting dat dit effect niet direct zichtbaar is, maar pas na tenminste vier jaar. Na deze periode is de werkwijze geperfectioneerd en is het opleggen van de boete is ingeburgerd en bekend binnen de gemeente Amsterdam. Tot die tijd zal er vooral voor gezorgd moeten worden dat de boete eenduidig en zorgvuldig opgelegd wordt en dat de gemeente over het bestaan van de boete communiceert, ter voorkoming van oplegging.

6 Communicatie

6.1 Doelstelling: preventieve werking

Zoals eerder is aangegeven moet de bestuurlijke boete vooral een preventieve werking hebben: de bestuurlijke boete dient als prikkel om (alsnog) aan de verplichtingen te voldoen. De preventieve werking kan op een aantal manieren bereikt worden:

algemene en specifieke communicatie;

eenduidige, zorgvuldige oplegging en uitvoering van bestuurlijke boete;

intrekking of matiging bestuurlijke boete indien grondslag boete onterecht blijkt te zijn dan wel gezien onvoorziene omstandigheden het niet redelijk is om de boete te eisen.

6.1.1 Eenduidige toepassing bevoegdheid

De eenduidige zorgvuldige toepassing van de bestuurlijke boete heeft tot gevolg dat de Amsterdammers bekend worden met het feit dat het niet voldoen aan verplichtingen van de Wet BRP een bestuurlijke boete tot gevolg heeft. Door een eenduidige afwikkeling van deze overtredingen, kan men ervan uitgaan dat de boete wordt opgelegd en kan door mond-tot-mondreclame bewerkstelligd worden dat een bepaalde groep burgers wel voldoet aan hun verplichtingen.

6.1.2 Intrekking onredelijke beslissing bestuurlijke boete

Een maatregel heeft een zo goed mogelijke werking, wanneer hij zorgvuldig wordt toegepast. Dat betekent ook dat de gemeente onredelijke besluiten intrekt, als zij na het nemen van de maatregel kennis neemt van feiten en omstandigheden, die als zij die had gekend, hadden geleid tot een andere beslissing.

6.2 Communicatie

De belangrijkste inzet om te zorgen voor preventieve werking van de bestuurlijke boete is communicatie. In de hieronder aangegeven paragrafen wordt in grote lijnen aangegeven hoe de communicatie over de bestuurlijke boete geregeld wordt.

6.2.1 Communicatie naar verschillende doelgroepen

Bij de communicatie onderscheidt de gemeente de volgende doelgroepen: burgers en intermediairs. Bij communicatie naar burgers onderscheidt de gemeente tussen specifieke communicatie gericht op burgers die niet aan hun verplichtingen voldoen en communicatie in algemene zin gericht aan alle Amsterdammers. Met intermediairs worden bedoeld personen of instanties, die te maken hebben met burgers, wanneer zij verplichtingen hebben op grond van de Wet BRP. Belangrijk is dat deze intermediairs op de hoogte zijn van de verplichtingen die burgers hebben en de consequentie dat aan het niet voldoen van de verplichtingen een bestuurlijke boete verbonden kan worden. Als de gemeente zorgt voor juiste informatie aan de intermediairs, dan kunnen de intermediairs deze informatie weer doorgeven aan burgers. Bij intermediairs wordt gedacht aan onder andere de volgende personen en instanties:

overheidsinstanties (waaronder de gemeentelijke afdelingen Wonen en Inkomen en Belastingen, en de landelijke Belastingdienst, SVB, UWV, politie), advocaten, notarissen, deurwaarders;

woningcorporaties, huurdersverenigingen, Amsterdams Steunpunt Wonen (ASW), Vereniging Eigen Huis, VVE's, makelaarsvereniging (MVA), Vastgoedbelang, Woonbond;

Gemeentelijke Ombudsman.

6.3 Algemene voorlichting en specifieke communicatie naar bepaalde groepen

Bij de communicatie wordt onderscheid gemaakt tussen algemene voorlichting gericht aan alle Amsterdammers en specifieke communicatie gericht aan burgers die verplichtingen niet nakomen.

6.3.1 Algemene voorlichting

De algemene voorlichting is informatief van aard. De publiciteitscampagne borduurt voort op de lijn die ingezet is in een eerdere campagne 'Je bent echt Amsterdammer….'.De kernboodschap is dat iemand pas een echte Amsterdammer is, als hij zijn verplichting nakomt die hij heeft in het maatschappelijk stelsel en dus goed staat ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Amsterdam. Zo kunnen alle Amsterdammers het best gebruik maken van de dienstverlening van de overheid en

kunnen we fraude aanpakken. De gemeente controleert systematisch of inschrijvingen kloppen. Iedereen die niet goed staat ingeschreven en iedereen die zijn adres ter beschikking stelt voor een onrechtmatige inschrijving, riskeert vanaf nu een boete.

6.3.2 Wijze van communiceren

Uitgangspunten:

De communicatie moet zoveel mogelijk respectvol zijn, vertrouwen uitstralen in de bereidheid tot naleving van de doelgroep, en de gedeelde belangen van de handhaver en de doelgroep onderschrijven.

Een positieve beschrijving van het regelconforme gedrag (behoren tot een meerderheid die hetzelfde regelconforme gedrag vertoont) draagt bij aan naleving van dit gedrag (belonen).

Begrijpelijk en aansprekend taalgebruik.

Taal: Nederlands en (in geval van eerste inschrijvingen) Engels.

Volgens kernwaarden Amsterdam: actief, open en integer.

6.3.3 Communicatiemiddelen

Publiekscampagne voor alle Amsterdammers, moet nog ontwikkeld worden. Dus exacte invulling, inzet middelen en planning zijn nu nog niet bekend. Te denken valt aan:

een generieke flyer verspreid via verschillende kanalen naar studenten, expats, niet-westerse Amsterdammers, bewoners tijdelijke huisvesting;

een flyer voor eerste inschrijvingen;

advertentie in Amsterdam.nl magazine (stadsdeelkranten), evt. ook in Parool, Stadsblad, Telegraaf/Spits;

spotje AT5 (Amsterdam.nl/tv);

spotje OV-screens;

buitenreclame (mupi's/ abri's);

website: www.amsterdam.nl, stadsdeelsites (banners meer info op /verhuizen, FAQ);

persbericht;

free publicity: artikel lokale dagbladen, studentenbladen, expatbladen/ intranet internationale bedrijven, bladen van intermediairs;

twitterbericht via Amsterdam.nl en facebookberichten stadsdelen (met verwijzing naar persbericht);

6.3.4 Specifieke communicatie naar burgers die in overtreding zijn

Daarnaast is er gerichte communicatie naar groepen die een verplichting uit de BRP niet nagekomen zijn. De communicatie is enerzijds informatief van aard en anderzijds strikter/formeler van toon.

De communicatie vindt plaats door tekstblokken over de verplichtingen en de bestuurlijke boete te plaatsen in de brieven die tijdens het werkproces aan de burger verzonden worden en het meesturen van een informatieve flyer.

De tekstblokken geven aan wat de verplichtingen zijn van de burger. Tevens wordt erin verzocht alsnog de verplichting na te komen. Tenslotte wordt gewaarschuwd voor de bestuurlijke boete als de verplichting niet wordt nagekomen.

In de flyer staat meer algemene informatie over de verplichtingen en waarom de registratie van gegevens in de BRP nodig is. De gevolgen van onjuiste registratie staan ook in de flyer vermeld, als ook de verplichting van B&W om ambtshalve onderzoek te doen naar de juistheid van de ingeschreven gegevens in de BRP vanwege de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de BRP.

6.3.5 Communicatie naar intermediairs

Speciale aandacht in de communicatie verdienen ook de intermediairs. Voor intermediairs is het van belang dat zij goed geïnformeerd zijn, opdat ze deze informatie ook weer door kunnen geven aan hun cliënten. Hiervoor wordt voorgesteld dat er een toolkit beschikbaar gesteld wordt voor de verspreiding van de boodschap via hun kanalen.

6.4 Effectmeting

In samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek zal vlak voor de start van de publiekscampagne een 0-meting worden gedaan en na de campagne een 1-meting.